

IZVJEŠTAJ SA SLUŽBENOG PUTOVANJA U VARAŽDIN

19. 9. 1985. godine

U okviru obilaska terena i prikupljanja podataka o zbirkama RP i NOB-e za projekt SUBNOR-a Hrvatske, obišla sam Varaždin, 19. 9. 1985. godine.

Varaždin

Muzej narodne revolucije je odjel Gradskog muzeja Varaždin, u kome rade dva kustosa. Od 1960. godine smješten je u zasebnoj zgradi -spomeniku kulture iz polovice 17. stoljeća, adaptiranoj za potrebe muzeja (ul. Lončarićeva b.b.). Na I katu, u 8 prostorija prikazan je radnički pokret u Varaždinu i okolici od 1919. godine tj. od Varaždinske bune, zatim štrajk radnika tvornice Tivar, 1936, početak ustanka 1941, razvoj NOP-a, najznačajnije bitke, djelovanje Kalničkog odreda, narodni heroji, zaslužni borci, žrtve terora i oslobođenje Varaždina. Potom je prikazana poslijeratna obnova i izgradnja, te razvoj radnih organizacija u Varaždinu- "Varteksa", "Koke", VIS-a itd. Više od 80% postava čini papirnati materijal - fotografije, fotokopije, dokumenta, a manji dio čini trofejno oružje. Postav je uradio Josip Vunjak, a likovni dio postava ak. slikar Pavle Vojković. Po mišljenju kustosa, postav bi trebalo mijenjati, hronološki pomjeriti u 19. stoljeće kada zapravo započinje organizirani radnički pokret. Već se prikuplja materijal za budući novi postav.

Kada je muzej dobio i renovirao prizemlje zgrade 1983. godine, u 5 prostorija smještena je izložba "Tito Varaždinu - Varaždin Titu" na kojoj je fotografijama prikazano Titovo djelovanje u Varaždinskom kraju prije II svjetskog rata, zatim pet Titovih posjeta Varaždinu, od one 1945. godine kada je održao prvi govor u oslobođenoj Jugoslaviji. Prikazane su ^{u ovom muzeju} ~~Titove~~ fotografije iz lova u okolici Varaždina, zatim prikaz njegovanja uspomene na Titovu ličnost i djelo i na kraju mapa grafika s likom Josipa Broza Tita. Izložbu je pripremila Ivanka Štager, a likovni postav Darko Sačić, ak. slikar.

Muzej je veoma lijepo uređen i očuvan. Ima veoma razvijenu suradnju sa školama, jedinica JNA, priredjuju se predavanja, izložbe izvan muzeja itd.

Svi podaci su dobijeni i anketa ispunjena predusretljivošću Ivanke Štager i Magdalene Lončarić, kustosa Muzeja narodne revolucije, koje su me provele i kroz postav.

Kučan Gornji

Ljubaznošću kolegice Magdalene Lončarić, kustosa Muzeja narodne revolucije, obišle smo Spomen-muzej Vidović mlin - Baza 1 u Kućanu Gornjem, koji je podrčna zbirka Gradskog muzeja Varaždin i o kojem vode brigu kustosi Muzeja narodne revolucije, a mlin ima samo honorarnog čuvara. Zgrada mlina, iz sredine 19. stoljeća je autentični spomenik kulture i spomen-obilježje iz NOB-e. Otvoren je 1971, a renoviran i ponovo otvoren s novim postavom 27. 7. 1985. godine. U prizemlju je rekonstruiran autentični ambijent starog mlina sa svim postrojenjima i ambijent seoske sobe i kuhinje s originalnim predmetima. U potkrovlju je, nakon renoviranja, uređena prostorija s izložbom koja prikazuje historijat ovog mlina - u varaždinskom kraju najznačajnije partizanske baze u kojoj su se okupljali komunisti i partizani. Prikazana je uloga obitelji Vidović, vlasnika mlina, u radničkom pokretu i NOB-i, iz koje je 9 članova izgubilo život u logorima, a dvoje poginulo u NOB-i. Izložba se sastoji od fotografija, fotokopija i dokumenata i dva predmeta: automata i remenika. Pokraj ove prostorije uređeno je autentično skrovište u kojem se pohranjivao sanitetski materijal, oružje i municija koju su koristili borci u ratu. Izložbu je pripremila Magdalena Lončarić, a etnografski postav uredila Ljerka Albus, obje kustosi Gradskog muzeja Varaždin.

Mlin je za javnost otvoren 3 puta tjedno i najviše ga posjećuju ~~ve~~ grupe vojnika i djaka. Po mišljenju kustosa, objekt nije dovoljno posjećen niti iskorišten i željeli bi ga više animirati. Mlin je veoma lijepo uređen i održavan.

Zagreb, 23. 9. 1985.

Jadranka Vinterhalter
Jadranka Vinterhalter
kustos MDC-a